

UNDERSÖKANDE, REGISTRERANDE, FÖRKLARANDE OCH ABSTRAHERANDE.

NILS KRISTOFERSSON

Emmaskolan, Angered

Workshopen arrangerades i formen av en utflykt med bussresa och ett besök på lekplatsen Plikta. Klasslärare informerade om utflykten i förväg och förberedde eleverna på situationen.

Emmaskolan är en lågstadieskola som ligger i stadsdelen Hammarkullen, ca 20min utanför Göteborgs stadskärna. Skolan är relativt nybyggd, ca fyra år gammal och har nio klasser varav en är en särskoleklass. Den ligger lite avsides i backe omgärdad av berg och skog. Skolgården är väl tilltagen och är bara delvis inhägnad. Eleverna har fri tillgång till naturen och ges förtroendet att vistas där på egen hand under raster. Närheten till naturen är viktig för eleverna men också lärarna som till stor del inkorporerar den i pedagogiken.

Vid starten av Att teckna är stort var Emmaskolan redan engagerad i ett annat projekt, kliv 2.0. Rubriken för skolans medverkan var På andra sidan staketet och gick ut på att utforska den närliggande naturen och möjligheterna för att anlägga en groddamm och ett friluftsklassrum. Planer att bygga kojpor och att på olika sätt att nyttja detta nya område i undervisningen fanns redan vilka var naturliga utgångspunkter för mig i teckningsarbetet.

Började med ägget. Det fanns önskemål från lärarlaget att vi i klasserna skulle arbeta med ägg. Formen, idén och funktionen. Den direkta kopplingen jag gjorde var den till grodyngel och fåglar, men bestämde ganska omgående att eleverna själva skulle tänka och fantisera kring ägg, dess funktion och vilka djur som kan förknippas med ägg.

Jag börjar lektionen med ett bildspel eller en film och låter sedan eleverna spåna fritt och agera på impulser och inspiration. Det känns viktigt att det är jag som kommer med material att inspireras av och som imponerar på eleverna. Jag vill att lektionen skall börja med en känsla av nyfikenhet och förvåning. Då finns chansen att lösa upp vissa spårar som kan finnas för att ta sig an en uppgift. Jag har undvikit att visa för mycket teckning som inspiration, det skulle kunna låsa elever och styra för mycket åt ett visst uttryck.

Workshopen har ibland varit fortsättningar och utvecklingar av tidigare workshops och ibland helt utan koppling till det vi tidigare gjort. När jag visste att eleverna tillsammans med arkitektstudenter från Chalmers tekniska högskola skulle rita och bygga kojpor kring dammen så ägnade vi några lektioner till att studera och fantisera kring detta. Hur kan dom se ut? Vad karaktäriserar en koja? Vad erbjuder den för möjligheter och vad finns det för begränsningar och svårigheter? Under arbetets gång pratar jag med eleverna och ställer ledande frågor, t.ex hur skall man koma upp i kojjan? Hur många skall få plats? Vart är den placerad? Osv. Allt för att hjälpa eleven att göra en teckning som så långt som möjligt beskriver det eleven vill att den skall beskriva. Kojjteckningarna vidareutvecklade vi sedan genom att klistra dom på ett stort träd, dels för att förenkla en presentation men också för att skapa något gemensamt.

Teckningarnas vidare liv har varit upp till klasslärarna. För egen del har det inte varit viktigt att dom skulle sättas upp eller överhuvudtaget presenteras, men lärarna har arbetat vidare med dom som inspiration för texter mm Jag kan stå frågande inför varför barns teckningar alltid skall sättas upp? Om man igen drar parallellen till text så är det ju inte lika självklart att en text är så pass intressant att den nödvändigtvis bör läsas av alla. En matteuträkning är inte heller alltid ögongodis, även om den är korrekt och eleven uppenbarligen utvecklats inom ämnet.

Undersökande, registrerande, förklarande och abstraherande
Jag har velat utmana eleverna på deras individuella nivåer och avdramatisera tecknandet. Tecknandet skall vara ett verktyg på samma sätt som skrivandet. Båda kan användas till olika saker. Man kan skriva en roman, instruktionsmanual, inköpslista, anteckningar, debattartikel, dagbok, låt mm.. På samma sätt kan teckning vara en planritning, en karta, en serieteckning, ett minne eller ett konstverk. Vad konst är går jag inte in på. Dvs bara för att man tecknar betyder det inte att det är eller behöver vara konst eller vackert, det är vad det är.

För vem tecknar man? Det är något jag återkommit till ofta under lektionerna. Eleverna har inte behövt visa sina teckningar för klasskamraterna om dom inte velat. Man kan också ha olika roller, man behöver inte vara den som tecknar. Man kan vara en samtalspartner eller projektledare eller rent av samarbetspartner. Många elever har velat arbeta tillsammans, ibland på samma teckning eller på varsina men med nästan identiskt resultat. Då jag inte kan vara överallt hela tiden händer det att vissa flitiga elever hjälper sina klasskompisar, med resultatet att ett motiv eller stil återfinns på flera ställen i klassrummet med olika signaturer.

Planering har varit en utmaning för mig. Dels på grund av att jag var ny i rollen och att rollen var något diffus. Mitt intryck av Emmaskolan är att dom önskar integrera många ämnen i varandra och att dom är mycket flexibla. Detta är något jag inte varit van vid och upplevt som en svårighet. Att arbeta med så små barn har också varit en utmaning. Det kräver mycket energi att motivera och hålla intresset uppe, men vi har varit bra bemannade och hittat lösningar på hur det en bra stämning uppnås. Flexibilitet och tolerans är framgångsrikt, tilltron till idén och ödmjukheten att omvärdera sin inställning utifrån elevernas respons.

Att få lära känna så många fina ungar har varit in gåva och jag är väldigt stolt över att ha blivit accepterad i min roll.

^[1]